

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂRE nr. 494
din data de 21.08.2019

Dosar nr: 192/2018

Petiția nr: 1557/20.03.2018

Petent: .

Reclamate: Școala Gimnazială nr.

.. – profesor Școala Gimnazială nr.

Obiect: tratament discriminatoriu și harțuirea unui copil cu ADHD

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

..

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatei

2. Școala Gimnazială nr., .

..

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petentul reclamă faptul că fiul său în vârstă de 12 ani, ..., diagnosticat cu ADHD, este supus unui tratament discriminatoriu, fiind chestionat și intimidat de către organele de Poliție, la solicitarea reclamatei ...

III. Procedura de citare

5. Prin adresa înregistrată cu nr.1557/29.03.2018, a fost citat domnul .. pentru data de 30.04.2018. Procedură legal îndeplinită.

6. Prin adresa înregistrată cu 1791/29.03.2018, a fost citată doamna . . pentru data de 30.04.2018. Procedură legal îndeplinită.

7. Prin adresa înregistrată cu 1791/29.03.2018, a fost citată Școala Gimnazială nr. pentru data de 30.04.2018. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerea petentului

8. Petentul arată că, că fiul său, în vârstă de 12 ani, ..., diagnosticat cu ADHD, este supus unui tratament discriminatoriu, fiind chestionat și intimidat de către organele de Poliție, la solicitarea reclamatei ... În data de 8 martie 2018 un echipaj de poliție s-a deplasat la Școala Gimnazială nr. la solicitarea conducerii instituției, urmare unui conflict între elevi care nu avea legătură cu fiul petentului. La plecarea din școală, echipajul de poliție a intervenit într-o altă zonă a instituției lângă clasa în care învătă copilul petentului și acesta a fost amenințat prin adresări precum: „tatăl tău o să primească amendă 500 ron; „, vei fi exmatriculat și condus la secția de poliție pentru audieri.”

Petentul arată că fiului său nu i s-a dat posibilitatea de a-și spune punctul de vedere atunci când, diriginta clasei a solicitat celorlalți elevi să „scrie ce le face ...” De asemenea, în data de 8 martie, diriginta clasei a refuzat să primească mărtisorul oferit de copil menționând „întreabă-l pe tatăl tău de ce nu-l primesc.”

Referitor la situația de fapt prezentată, petentul arată că a formulat sesizarea nr. 681/12.03.2018, adresată conducerii Școlii Gimnaziale nr.40.

Susținerea reclamatelor

9. Parțile reclamate depun puncte de vedere în data de 20.04.2018 și 27.04.2018 în care arată că minorul .. nu a fost scos din oră pentru anchetă, echipajul de poliție s-a adresat tuturor copiilor aflați pe coridor cu recomandarea de a se comporta civilizată. Referitor la solicitarea petentului de a i se pune la dispoziție înregistrările de pe camerele video din acea dată, se precizează că nu se poate răspunde afirmativ, întrucât ele nu privesc doar pe fiul petentului și astfel s-ar încălca dispozițiile legii nr.677/2001 și art 26 din Constituția României.

Referitor la diagnosticul de ADHD pus minorului, reclamatele susțin că nu există informare oficială cu privire la acest aspect din partea părinților, „unitatea emitentă a certificatului emis în anul 2012 nefiind recunoscută de MEN”.

Reclamatele consideră că din petiția dlui .. nu reiese motivul discriminării și abuzul emoțional.

V. Motivele de fapt și de drept

10. Colegiul director al CNCD reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație în care, petentul reclamă că fiul său este supus unui tratament discriminatoriu, fiind chestionat și intimidat de către organele de Poliție și umilit în fața colegilor de clasă.

Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în O.G. nr.137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția, criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

Astfel se poate considera discriminare;

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept
- dreptul să fie justificat

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1, trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre

categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Subsecvent, tratamentul diferențiat aplicat, trebuie să aibe ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

11. Colegiul director, în ședința de deliberări a cauzei trebuie să analizeze, în ce măsură părțile reclamate au manifestat un comportament discriminator față de fiul petentului.

Astfel, Colegiul director, din analiza înscrisurilor depuse la dosarul cauzei constată următoarele:

Condiția de dizabilitate a minorului ... nu poate fi pusă în discuție, aceasta fiind adusă la cunoștința Școlii Gimnaziale Nr. 40 încă de la nivel preșcolar, precum și în interacțiunea directă cu reprezentanții școlii de-a lungul anilor. Părinții dețin deopotrivă documente și înscrisuri medicale (Raport Medical - Neurologie Pediatrică), precum și adeverință de evaluare emisă de specialiștii unei fundații care desfășoară servicii de recuperare și reabilitare a copiilor cu elemente de spectru autist. Diagnosticul de ADHD, care se încadrează în sfera largă a dizabilității, este atestat atât medical, cât și somatic pentru minor. Obținerea unui certificat CMBRAE nu constituie o condiție a asigurării incluziunii copilului cu dizabilități, ci acesta conferă dreptul la o serie de servicii suplimentare, precum profesorul de sprijin, în situația dificultăților de învățare. Nediscriminarea și asigurarea unor măsuri efective de incluziune în clasă și în școală, nu sunt condiționate de existența certificatului CMBRAE conform legislației naționale și internaționale în materie.

Referitor la tratamentul umilitor se distinge situația în care colegilor minorului ... li s-au oferit coli albe de hârtie pentru a scrie cu ce îi supără acesta. Părinții au aflat despre acest tratament discriminator când copilul le-a spus că "doamna nu mi-a dat și mie foaie să scriu ce am greșit".

Conform declarațiilor reclamatorilor, a înregistrărilor audio și a înscrisurilor depuse la dosar, rezultă că o parte a corpului didactic și părinții altor elevi tipici s-au aliat în vederea sancționării și ulterior excluderii minorului din clasă/scoală prin presiuni constante, încercări de intimidare și crearea unui mediu ostil. Mai mult decât atât, orice acțiune sau inacțiune a minorului, din cauza stigmatizării perpetuate în școală, capătă valențe deosebit de grave și ieșite din comun. Un exemplu concludent în acest sens, care vine să reitereze atitudinea discriminatorie a școlii, îl constituie acuzația de homosexualitate a minorului (înregistrări depuse la dosar), care este luată în discuție ca un element deosebit de grav, revoltător, periculos, "care poate aduce atingere bunelor moravuri" și care „trebuie sancționat prin scăderea notei la purtare”.

Aceste comportamente sunt contrarii Ordinului 1985/2016, care prevede instituirea de măsuri de sprijin pentru combaterea barierelor de atitudine și mediu privind copiii cu cerințe educaționale speciale [art. 63, (2) Măsurile de sprijin pentru prevenirea și combaterea barierelor de atitudine includ cel puțin: a) informarea părinților ai căror copii frecventează unitatea de învățământ cu privire la educația incluzivă și incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES; b) informarea elevilor din unitatea de învățământ cu privire la educația incluzivă și incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES, într-un limbaj adaptat vârstei și, de preferință, utilizând educația de la egal la egal; c) informarea conducerii unității de învățământ și a cadrelor didactice cu privire la educația incluzivă și incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES; (3) Alte măsuri de sprijin pentru prevenirea și combaterea barierelor de atitudine sunt informările și campaniile de conștientizare cu privire la acceptarea diversității, incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES desfășurate la nivelul comunității. (4) Măsurile de sprijin pentru prevenirea și combaterea barierelor de mediu, prin adaptarea rezonabilă a unității de învățământ în care învață copilul, includ cel puțin: a) serviciile de sprijin educațional prevăzute de Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.574/2011

pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, cu modificările ulterioare; b) accesibilizarea mediului fizic, informațional și de comunicare din unitatea de învățământ, adaptată la tipurile de dizabilitate, de exemplu mutarea claselor și laboratoarelor la parter sau asigurarea deplasării copilului cu fotoliu rulant la etaj prin utilizarea unui lift, accesibilizarea balustradei sau folosirea tehnologiilor de acces, precum și a tehnologiilor și dispozitivelor asistive.

Elementele de comportament disruptiv ale elevului ... la care fac referire reclamatele pot fi rezultatul eșecului reprezentanților școlii și a părții reclamate de a găsi metodele psihopedagogice și de remediere comportamental-relațională pentru asigurarea incluziunii elevului, ceea ce reprezintă în sine o formă de discriminare prin neadaptarea mediului educațional la nevoile elevului, așa cum ne arată și jurisprudența CEDO în cazul *Cam v. Turcia* (2016).

Reiterând faptul că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis, Colegiul director constată că în prezenta speță, s-a produs o faptă de discriminare potrivit O.G. nr. 137/2000, modificată, deoarece atitudinea ostilă, intimidantă și hărțuitoare a reclamatelor reprezintă o formă de discriminare directă a minorului ..., conform art. 2, alin. (1) și art. 2 alin. (5) din O.G. 137/2000 (hărțuire), copilul trecând prin experiența excluderii, a marginalizării și a stigmatizării din cauza dizabilității sale.

Astfel:

- Reclamata .. a permis intimidarea minorului de către echipajul de poliție cu toate că aceștia trebuiau să fie informați despre situația specială a copilului, tocmai în vederea evitării traumatizării sale;

- Colegii de clasă au fost încurajați să îl izoleze și să aibă față de minor o atitudine ostilă;

- Minorul a fost tratat în mod diferențiat față de colegii săi pe criteriul dizabilității, nefiind lasat să își exprime punctul de vedere atunci când ceilalți colegi erau încurajați să o facă referitor la presupuse fapte negative săvârșite de acesta la școală.

Constatând existența discriminării, Colegiul director sancționează contravențional părțile reclamate după cum urmează:

- Se sancționează Școala Gimnazială nr., cu amendă contravențională în cuantum de 2.000 lei (două mii lei), conform art. 26, alin. 1) și 2), din O.G nr.137/2000, modificată, coroborat cu art.8 din O.G nr.2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor.

- Se sancționează doamna .. cu avertisment.

Se recomandă reclamatelor să evite pe viitor crearea unor astfel de situații discriminatorii.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință.

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

- 1.Se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. 1 și 5 din O.G. nr. 137/2000, republicată, copilul trecând prin experiența excluderii, a marginalizării și a stigmatizării din cauza dizabilității sale.

- 2.Se sancționează Școala Gimnazială nr. cu amendă în cuantum de 2.000 lei, conform art 26 alin.1 din O.G 137/2000, modificată, coroborat cu art.8 din O.G nr.2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor.

- 3.Se sancționează doamna .. cu avertisment.

4. Se recomandă reclamatelor să evite pe viitor crearea unor astfel de situații discriminatorii.

5. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

6. O copie a hotărârii se va transmite părților:

a). ..

b). Școala Gimnazială nr., loc. București, ..

c). ..

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda contravențională se va plăti de către Școala Gimnazială nr. la Direcția Generală de Finanțe Publice a Mun. București. Contravenienta este obligată să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

CLAUDIA POPA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA- Membru

Hotărâre redactată de L.G. și R.O

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

